

Ustalanie masy produktu

Producent zobowiązany jest do wykorzystywania wagi z odpowiednim certyfikatem. W niektórych sytuacjach, gdy sprzedajemy żywność np. na sztuki możemy obyć się bez tego urządzenia. Dowiedz się więcej.

Jeśli używamy wagi, zawsze musi to być urządzenie legalizowane

Producent, który oferuje żywność konsumentowi zobowiązany jest do wykorzystywania wag z odpowiednim certyfikatem. Każda nowa waga sklepowa posiada ocenę zgodności, która ważna jest 3 lata. Analogicznie, jeżeli waga została wyprodukowana w 2016 r i w tym samym roku została poddana ocenie zgodności, to „owa” waga powinna być zgłoszona po raz pierwszy do legalizacji ponownej po przeprowadzonej ocenie zgodności przed dniem 1 grudnia 2019 roku. W przypadku legalizacji ponownej są one ważne 25 miesięcy. To użytkownik przyrządu pomiarowego odpowiada za przestrzeganie tych terminów. Można tego dokonać w jednym z autoryzowanych punktów naprawy wag lub w Urzędzie Miar.

Koszt legalizowanej wagi do handlu to wydatek rzędu 600 zł, podczas gdy koszt legalizacji zamyka się kwotą od 31 zł do 62 zł w zależności od udźwigu czyli obciążenia *Max* oraz wyposażenia dodatkowego tj. kalkulatora , drukarki¹ ([#_ftn1](#)).

Producent, który stosuje wagę bez odpowiedniej legalizacji naraża się na sankcję w wysokości 50-500 zł. Wysokość mandatu uzależniona jest od tego, jak bardzo przekroczyliśmy okres wskazany w certyfikacie, rodzaju wagi oraz indywidualnej oceny urzędnika. W przypadku wystawienia mandatu można spodziewać się kontroli wtórnej, podczas której nastąpi weryfikacja, czy sprzedawca dostosował się do rygoru.

Przepisy różnicują sposób znakowania żywności opakowanej i nieopakowanej, tj. rodzaj informacji jakie należy udostępnić dla konsumentów oraz sposób ich podania – a to ma bezpośrednie znaczenie w kontekście ustalenia obowiązku wskazywania wagi na produkcie (należy przy tym pamiętać, że za każdym razem, gdy wskazujemy masę, zawsze robimy to przy użyciu legalizowanego urządzenia).

Ważenie żywności opakowanej

„Żywność opakowana ([#_ftn2](#))”² oznacza każdą pojedynczą sztukę przeznaczoną do prezentacji konsumentowi finalnemu i zakładom żywienia zbiorowego, składającą się ze środka spożywczego i opakowania, w które został on zapakowany przed oferowaniem na sprzedaż, niezależnie od tego, czy takie opakowanie obejmuje dany środek spożywczy całkowicie czy też jedynie częściowo, ale w każdym razie w taki sposób, że zawartość nie może być zmieniona bez otwarcia lub zmiany opakowania. Co istotne w tej definicji wskazano, że „żywność opakowana” nie obejmuje żywności pakowanej w miejscu sprzedaży na życzenie konsumenta lub pakowanej do bezpośredniej sprzedaży.

W przypadku gdy mamy do czynienia z żywnością opakowaną, wśród obligatoryjnych do zamieszczenia informacji jest „ilość netto żywności ([#_ftn3](#))”³. Od tej reguły przewidziano wyjątki:

-produkty, które znacznie tracą na objętości lub masie i które są sprzedawane na sztuki lub ważone w obecności nabywcy;

-produkty, których ilość netto jest mniejsza niż 5 g lub 5 ml; jednakże niniejszy przepis nie ma zastosowania do przypraw i ziół;

-produkty zazwyczaj sprzedawane na sztuki, pod warunkiem że liczba sztuk jest wyraźnie widoczna i łatwa do policzenia z zewnątrz lub, w przeciwnym przypadku, jest oznaczona na etykiecie.

Należy przy tym pamiętać, że paczkujący jest odpowiedzialny za to, aby towar paczkowany spełniał określone przepisami wymagania. W szczególności ponosi on odpowiedzialność za zapewnienie, że ilość rzeczywista odpowiada ilości nominalnej podanej na opakowaniu jednostkowym⁴. Paczkujący – w naszym przypadku producent – musi zapewnić system kontroli wewnętrznej ilości towaru paczkowanego, aby uzyskać pewność, że towary paczkowane wprowadzone do obrotu, spełniają określone przepisami wymogi. Producent towarów paczkowanych powinien stosować system kontroli wewnętrznej w taki sposób, aby mógł udowodnić, że działa zgodnie z określonymi procedurami (np. procedura kontroli ilościowej, procedura pobierania próbek, dobór przyrządów pomiarowych).

Więcej informacji: www.gum.gov.pl [link do serwisu zewnętrznego] (<http://www.gum.gov.pl>)

Żywność bez opakowania lub paczkowana przy konsumencie

Pod względem konieczności wskazywania masy produktów odrębnie traktuje się środki spożywcze oferowane do sprzedaży konsumentowi finalnemu bez opakowania lub pakowanych w pomieszczeniu sprzedaży na życzenie konsumenta finalnego⁵ (#_ftn5). Za wyjątkiem pieczywa, nie mamy wówczas obowiązku podawania masy netto.

Wnioski – kiedy możemy sprzedawać nie posiadając wagi?

W przypadku, gdy wprowadzamy do obrotu żywność paczkowaną, możemy uniknąć tego obowiązku w wymienionych powyżej wyjątkach i dotyczą głównie produktów zazwyczaj sprzedawanych na sztuki. Producent ma większe pole do manewru w przypadku, gdy sprzedaje i pakuje żywność przy konsumencie. Jeśli więc przepisy nie narzucają wskazywania masy produktu przy sprzedaży (ew. nie narzucają obowiązku wskazywania jej na opakowaniu), producenci mogą rozważyć wykorzystanie alternatywnych metod wyceny produktów – np. na sztuki, kubeczki, koszyki, kbiałki, wiadra itp.

Jeśli jednak nie mamy ochoty lub możliwości posługiwania się certyfikowaną wagą (dotyczy wskazanych powyżej wyjątkowych sytuacji), masa produktu nie może stanowić podstawy naszych rozliczeń z klientem.

[1] [Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2013 r. w sprawie opłat za czynności urzędowe wykonywane przez organy administracji miar i podległe im urzędy](http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000808) [link do serwisu zewnętrznego] (<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20130000808>) (Dz. U. poz. 808).

[2] Definicja żywności opakowanej znajduje się w art. 2 [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1169/2011](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32011R1169) [link do serwisu zewnętrznego] (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32011R1169>) z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

[3] Art. 9 ust. 1 lit. e [rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) nr 1169/2011](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32011R1169) [link do serwisu zewnętrznego] (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/pl/TXT/?uri=CELEX:32011R1169>) z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności.

[4] [Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o towarach paczkowanych](http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20090910740) [link do serwisu zewnętrznego] (<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20090910740>) (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1161 z późn. zm.) - dotyczy produktów w zakresie do 50 kg lub 50 l.

[5] Ma tu zastosowanie [rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych](http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000029) [link do serwisu zewnętrznego] (<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20150000029>) (Dz. U. z 2015 r. poz. 29 z późn. zm.).